

Wychodzi codziennie rano oprócz dni poświęconych

Adres Redakcyi: Kijów, Kresczatyk 38. Tel. 2464. Adm. i Druk. Polska: Kijów, Kreszcz. 38. Tel. 1672.

Redakcyi Redakcyi nie zwraca. Redaktor przyjmuje od 12-2. Sekretarz od 6-8. Administracja otwarta od 10-4 po pol i od 6-8 wieczorem.

Ł ogłoszenia przyjmuje się do godziny 6 wieczór.

DZIENNIK KIJOWSKI

PISMO POLITYCZNE, SPOŁECZNE I LITERACKIE.

mies. kwart. półroc. ro Prenumerata: W kraju 1.- 3.- 6.- 12.- Za granicą 1.50 4.50 9.- 18.- Za zmianę adresu 30 kop. OGLASZENIA: Za wiersz petitowy lub jego miejsce przed tekstem 40 kop. pierwszy i 20 kop. każdy następny raz, za tekstem 20 k. pierwszy i 10 kop. następny raz, zawiad. żalobne po 40 k. W rubryce „Nadestane” wiersz petitowy lub jego miejsce 1 rb. Numer pojedynczy 5 kop. Prenumeratę i ogłoszenia przyjmuje Administracja.

Large advertisement for Zygmunt Korulski, an engineer and collaborator of 'Dziennik Kijowski'. It features two identical columns with a central graphic of a cross and the initials 'S.P.'. The text announces his death on January 23, 1911, and details a funeral service on January 24 at the 'Wiktoria' hotel.

Telegramy.

(Od korespondentów własnych).

Zabójstwo. Warszawa — Podczas przechodu ulicznej kłki kozaków zabito kapelusznika Malinowskiego. Malinowski był w stanie nietrzeźwym. Echa zajęć uniwersyteckich. Wiedeń — Wice studentów postępowców wszystkich narodowości powziął następującą rezolucję: Młodzież postępowca uważa zajęcia krakowskie za wynik zamachów klerikalnych na niezależność badań naukowych; wyraża sympatię kolegom krakowskim; żąda cofnięcia kar dyscyplinarnych, oraz zniesienia wydziału teologicznego.

Pogrzeb Singera. Berlin — Wczoraj w południe odbył się manifestacyjny pogrzeb zmarłego przywódcy socjalistów posła Singera. Na trumnie złożono około 1,000 wienców. W konduście pogrzebowym brały udział setki delegacji miejscowych i zagranicznych. Pochód stutysięczny trwał 4 godziny. Ziemstwa w gub. zachodnich. Petersburg. — Podczas rozpatrywania przez grupę centrum Rady Państwa projektu o wprowadzeniu ziemstw w guberniach zachodnich, polacy postawili wniosek, aby ludność wiejska wybierała połowę radnych.

W uniwersytetach. Petersburg. — Według zdania „Rossii”, wiadomość o rozmowie Kasso z Niekrasowem jest nieścisła. Kasso zauważył tylko, iż studenci, którzy nie brali udziału w wiecu, nie mogą być karani. „Rossija” donosi, iż studenci, należący do partii s.-r. wydali odezwę o potrzebie dalszej walki. Socjal-demokraci dotychczas są niezdecydowani; kadeeci wydali proklamację, zalecającą wstrzymać się od wszelkich protestów. Gazeta „Riecz” zeznacza, iż wobec tego, iż studenci zostali uznani za poszczególnych słuchaczy, nie zaś za ciało zbiorowe, każda oddzielna grupa może stać się przyczyną zaburzeń, za które nie może odpowiadać ogół młodzieży uniwersyteckiej.

Sprawa Heliodora. Petersburg. — Jak donosi „Now. Wremia”, senat uznał za dowiedzione oskarżenie mnicha Heliodora w sprawie odwiedzania pewnych zakładów. Synod postanowił przenieść Heliodora do innego klasztoru. Różne. Petersburg. — Obiegają pogłoski, iż głównodowodzący wojskami moskiewskiego okręgu wojennego Plehwe zostanie mianowany generał-gubernatorem moskiewskim.

(Od Agencji Petersburskiej). Petersburg. — W sprawie dozoru nad warsztatami rzemieślniczymi zjazd rzemieślniczy wypowiedział się za utworzeniem inspekcji, złożonej z przedstawicieli najstrój i czeladników, oraz przedstawicieli rządu. Petersburg. — Otwarty został wszechrosyjski zjazd właścicieli lasów. Petersburg. — Otwarty został zjazd rosyjskich inżynierów komunikacji wodnych. Przewodniczącym jest inżynier komunikacji Dumitraszko. Petersburg. — Zmarł radny miejski, obywatel honorowy m. Petersburga, Stasiulewicz. Sewastopol. — Od kilku dni panuje zmięta śnieża. Komunikacja z portem przerwana. Statek „Szturman” przepadł bez wieści. Jafa. — Panuje niebывale niska temperatura. Mrozy dochodzą do 8 stopni. Charbin. — Doktor Michel zmarł na dżumę. Przeświadczenie energiczne środki w celu uchronienia lekarzy i sanitaryuszów przed zarazą. Pod obserwacją lekarską znajduje się 1,791 chińczyków i 3 europejczyków; zupełnie izolowanych jest 13 chińczyków i 7 europejczyków; w szpitalu znajduje się 10 chińczyków i 3 europejczyków. W ciągu doby zmarło 38 chińczyków i 2 europejczyków. Od początku epidemii zmarło 1,003 osób, w tej liczbie 12 europejczyków. Już od 18 stycznia w Fundacjom poczęto palić zwłoki. Spalono 2,200 zwłok, pozostaje do spalania jeszcze 6,000. Epidemia dżumy rozszerza się z gwałtowną szybkością. Władze chińskie nie mogą sobie dać rady z epidemii. Moskwa. — Izba skarbowa pociągnęła do odpowiedzialności sądowej tych kupców żydów-

skich, którzy, nie posiadając prawa zamieszkania w Moskwie, zajmują się handlem. Baku. — 3 tatarów napadło na handlarza bydłem Aliewa w jego własnym mieszkaniu. Napastnicy ranili go śmiertelnie, zabrali pieniądze i zbiegli. Odesa. — Przed paru dniami 5 matkówek ze statku „Rossija” odpłynęło na lódce i przepadło bez wieści. Wierny. — D. 19 i 20 stycznia silniejszych wstrząśnień nie było. D. 21 i 22 o g. r w nocy dano się odczuć lekkie wstrząśnienie. Petersburg. — Posel do Rady Państwa Timiriazew został mianowany komisarzem generalnym oddziału rosyjskiego na międzynarodowej wystawie w Turynie.

Proces Buturlina. Petersburg. — Świadek Galkin, który był odzwierniem w tym domu, w którym mieszkali Pancerko i Murawiova, zeznaje: P. i M. żyli w niedostatku, nawet kilka miesięcy nie płacili za mieszkanie. Służąca Murawiovej mówiła, że „nasz pan wkrótce wzbogaci się”. Pancerko często telefonował do Lassy i oświadczył, że żałuje, iż nie mógł być bliżej. Pewnego razu telefonowano z mieszkania Buturlina, żeby Pancerko przybył natychmiast. Świadek student Litwinow, korepetytor dzieci Murawiovej, świadczy o Murawiovej, jako o kobiecie gwałtownej, lecz dobrej i kochającej matce. Po tem zeznaniu świadka Murawiova dostała ataku hysterycznego. Posiedzenie zostało przerwane. Po przerwie składa zeznanie służąca Murawiovej i charakteryzuje swoją panią, jako kobietę najlepszą. Świadek oficer Starikow oświadcza, że Pancerkę łączył z Murawiową wzajemny przyjaźni, gdyż Pancerko przyrzekł przed śmiercią Murawiowej, że będzie pamiętał o jego dzieciach. Wogóle świadek wyraża się jaknajprzychylniej o Pancerce i Murawiovej. Posiedzenie sądu zostało przerwane o godz. 8 jej wieczorem do dnia dzisiejszego.

Petersburg. — Sąd dołącza do aktów sprawy książkę odzwiernię „Grand-Hotelu”, w której zanotowano, że Lassy mieszkał w „Grand-Hotelu” od 28 kwietnia do 4 maja. Prokurator oświadcza, że okoliczność ta ma ważne znaczenie. Notatka w książce odzwiernię przeczy twierdzeniu Lassy'ego, iż przyjechał on do Petersburga 29 kwietnia. Następnie specjalnemu ekspertowi sąd w ręcza maszynę do pisania Lassy'ego i 2 maszyny, nabyte przez sąd, w celu wyjaśnienia, czy znany list do Pancerki pisany był na maszynie Lassy'ego.

Na zapytanie przewodniczącego, Pancerko zupełnie inaczej tłumaczy treść tego listu. Na śledztwie pierwastkowem twierdził on, iż w liście mówi się o projektowaniu otruciu Buturlinów, ojca i syna. Na sądzie zaś Pancerko zaprzecza powyższemu zeznaniu. Następnie sąd bada świadków Salnija i Krouna, którzy przytaczają niektóre fakty z życia Lassy'ego, charakteryzujące go, jako człowieka nieuczciwego.

Paryż. — Londyński korespondent gazety „Echo de Paris” potwierdza wiadomość, że Turcja wyraziła gotowość wszcząć rokowania z Anglią w kwestyi Mezopotamii i zatoki Perskiej, lecz Anglia wystąpi nie inaczej, jak wspólnie z Francją. Tenże korespondent komunikuje, że niemieckie ministerstwo spraw zagranicznych doszło do porozumienia z Turcją, aby Anglia narówni z Niemcami wzięła udział w budowie kolei Bagdad-Bassora. Korespondent dodaje, że Niemcy dążą do wzmożenia swych wpływów w Konstantynopolu.

Tokio. — W Korei wykryto spisek przeciwko gen.-gubernatorowi, który obecnie znajduje się w Tokio. Powrót gen.-gubernatora do Seulu został odroczone. Tokio. — Na kolei Południowo-Mandzurskiej pracuje 106 lekarzy japońskich. Teheran. — Zabójcy ministra skarbu, zecer gazety „Iraninou” Berberaszwili i b. służący na herbacianych plantacjach ministra Kwawadzi, zostali aresztowani przez policję. Podczas pościgu przestępcy zranili 2 policjantów. Zabójstwo zostało dokonane nie na tle politycznym. Paryż. — Na mityngu 3,000 handlujących wyraziło protest z powodu rozporządzenia senatu o ograniczeniu handlu napojami alkoholicznymi. Berlin. — Północno-niemiecki Lloyd sprzedał Turcji parostatek „Roland”, przeznaczony dla przewożenia wojsk do Arabii. Madryt. — W pobliżu Castyllo de Gibraltar zatonął statek hiszpański. Zginęło 8 ludzi.

Bukareszt. — Turcja wynajęła 2 parostatki rumuńskie dla przewożenia wojsk do Jenu. Kalkuta. — Niemiecki następca tronu został mianowany doktorem praw uniwersytetu kalkuckiego. Madryt. — Podczas burzy, która szalała na wybrzeżach Katalonii zginęło 43 rybaków. Woda wyrzuciła na brzeg 5 trupów i mnóstwo szczątków okrętów. Chrystiania. — Podczas wyścigu łyżwiarzy Strunnikow przebiegł 5 kilometrów w 8 m. 37,2 sek., zdobywając rekord wszechświatowy. Woda wyrzuciła na brzeg 5 trupów i mnóstwo szczątków okrętów.

Budapeszt. — Nowoobrani delegaci chorwaccy, oprócz 14 członków koalicyi serbsko-chorwackiej, oświadczyli w izbie posłów o swem prawie przemawiania w języku ojczystym oraz o konieczności przejęcia ustawy kolejowej, która sprzeciwia się prawu z 1868 roku. Tryest. — Zgromadzili się tu przedstawiciele niemieckich, polskich, czeskich, południowo-słowiańskich i włoskich Towarzystw socjal-demokratycznych Austro-Węgier i Włoch w celu przygotowania zbliżenia austro-włoskiego i agitacyi przeciwko zbrojeniom. Berlin. — Do „Deutsche Kabelgram Gesellschaft” telegrafują z Teheranu: Minister skarbu został zabity wystrzałem z rewolweru. Jednocześnie zabito 2 policjantów. Budapeszt. — Delegacya austriacka. W komisji do spraw wojennych Montecuccoli żądał „szczegółowego programu, gdyż flota Austro-Węgier jest słabszą, niż floty innych mocarstw. Wydatki na flotę w ciągu 1911 — 1914 lat wrosną do 123 — 145 milionów. Hr. Klamartinitz sprzeciwia się wprowadzeniu 2-letniej służby wojskowej. Massaryk twierdzi, że Austria jest państwem lądowem i nie potrzebuje wcale dorównywać flotą państwom morskim.

Paryż. — Polityka francuska wyjaśniła, że anarchista Piotr Malarz mieszkał w Paryżu w ciągu 1908 — 1910 r. Budapeszt. — Delegacya austriacka. Komisja do spraw wojennych debatuje w sprawie ogólnych zarządzeń wojennych. Przedstawiciele poszczególnych stronniectw ostro krytykują żądania ministerstwa marynarki, wskazując na najniebezpieczniejsze ekonomiczne i socjalne potrzeby państwa. Minister wojny wskazuje, iż początkowy projekt reorganizacyi armii przewidywał zwiększenie wydatków o 475 mil. Obecnie rząd zgodził się na zwiększenie wydatków na cel powyższy o 100 mil. w budżecie normalnym i o 100 mil. na wydatki nadzwyczajne w ciągu najbliższych lat 5. Zaprowadzenie 2-letniego terminu służby wojskowej wymaga 55 mil. wydatków stałych i 75 mil. wydatków nadzwyczajnych.

KRONIKA.

Kalendarzyk. Dzień 24 (6) Tymoteusza b. Lutro 25 (7) Nawrócenie św. Piotra. Wschód słońca o godz. m 7. 55. Zachód słońca o godz. 5 m. 05. Długość dnia godz. 9 m. 10.

Kalendarzyk Historyczny.

24 stycznia (6 lutego). 1664 roku. Władysław IV koronowany. 1772 roku. Podpisanie Konwencji podziałowej pomiędzy Prusami a Rosją. GRABIEŻ. Wczorajem d. 22 na brzegu Dniepru z rabusioń napadło na Bezrodnikową Rabusie zabrali B. złoty zegarek i zbiegli. KRYWOKA ZŁODZIEJSKA. W domu № 39 przy ul. Włodzimierskiej policja śledcza wykryła w mieszkaniu Purninsona i Wicliczki krywkę złodziejską. Znalezione wiele kradzionych rzeczy. Jak się okazało rzeczy te pochodzą z kradzieży, dokonanej w mieszkaniu Gubinskiej (Włodzimierska 38). POŻARY. Od zbyt silnego napałenia w piecu d. 22 wybuchł pożar w składzie Rabinowicza (Nabereżno-Kresczatycka 15). Straty wynoszą 2,000 rb. Z takiej samej przyczyny powstał pożar w składzie apteczny Szefelca (Mieżygozka 22). W obydwu wypadkach ogień ugasił podolski oddział straży ogniowej. DRAMAT. Na Padole w domu № 9 przy ul. Obofonskiej rozegrał się dramat na tle romantycznym. W jednym z mieszkań tego domu służyła młoda dziewczyna W. Żukowska, o względy której starał się stłokowy pioskięcy cyrkuli Niedobry. Niedobry kilkakrotnie oświadczał się Z., lecz ta nie chciała wyjść za niego za mąż. Wczoraj N. powtórzył swoją propozycję. Lecz spotkał się jak zwykle z odmową. Nie namyślając się, Niedobry wy dobył rewolwer i wyrzucił najprzód do Z., a potem sobie w skron. Z. uniknęła szczęśliwie kuli. Niedobry zmarł przed przybyciem „Pogotowia”. KRADZIEŻE. Wczoraj w nocy w domu № 58 przy ul. W. Wasylkowskiej okradziono sklep.

Złodzieje weszli do sklepu zapomocą dobranego klucza i zabrali różnych towarów na sumę 400 rb. W domu № 14 przy ul. Strelieckiej — Borymskiej skradziono pieniądze z zegarek. W Izni Kaplora na Padole — Chazanowiczowi zabrano ubranie, obuwie i pieniądze na ogólną sumę 100 rb. W kinematografie „Nowy mir” przy Kresczatyku, złodziej, nazwiskiem Feldman, usiłował skraść jakieś pani woreczek z pieniędzmi. Złodzieja aresztowano. — ZAMACH SAMOBÓJCZY. W domu № 29 przy ul. Włodkiej Anna Sz. zaryła w celu samobójczym soli cukrowej. „Pogotowie” po udzieleniu pierwszej pomocy odwoziło desperatkę dla dalszej kuracyi do szpitala Kiriłowskijskiego.

KRONIKA EKONOMICZNA.

Rynki zbożowe. W ciągu ubiegłego tygodnia na rynkach kraju Południowo-Zachodniego zapanowało pewne ożywienie z pszenicy. Można było zauważyć niewielkie zapotrzebowanie na eksport ze strony młynów, które nabywają obecnie towar na miesiąc wiosenne w obawie podniesienia cen na wiosnę. Na wywóz przez Odesę i Mikołajów sądzą głównie towaru pierwszego gatunku, który w tej cenie, a czasem nawet o 1-2 kop. drożej znajduje zbyt w ręce spekulacyi i młynów, przy dogodniejszych jednak warunkach wypłaty. Ozima pszenica folwarczna z dostawą do młynów kijowskich po 99 kop. — 1 rb. 3 kop.; na stacji Kijów 97 kop. — 1 rb.; gorszego gatunku towar folwarczny po 95-98 kop.; włościańska pszenica w handlu detalicznym i na wagony po 85 — 93 kop. Usposobienie z żytem spokojnie; zapotrzebowanie na wywóz do portów morz. Czarnego umiarkowane; zapotrzebowanie w Warszawie nieco zredukowane. W Kijowie żyto folwarczne 120 zol. z dostawą do młynów po 61 — 64 kop., franco Kijów-stacja 60 — 62 kop.; włościańskie na targach i na wagony po 56 — 58 kop. Z owsem usposobienie mało ożywione, lecz state i nawet nieco zwyżkowie; spekulacya nabywa go chętniej; młyny zakupyją niewiele. Żyto na eksport idzie na Warszawę i Libawę, przyczem głównie z Zadnieprza, gdzie ceny znacznie niższe, niż na stacjach pol.-zach. Polwarczy owies dobrego gatunku w Kijowie 63 — 65 kop., gorsze gatunki do 60 kop.; nasienne 75 — 80 kop.; włościańskie detalicznie i na wagony 53 — 58 kop.; w okręgu zadnieprzańskim gatunki folwarczne 44 — 50 kop., na stacjach zaś kolei Pol.-Zach. w pobliżu Kijowa 50 — 60 kop., włościańskie 41 — 47 kop.

Z jeźmieniem pastewnym mocno przy dość znacznem ożywieniu. Dość widoczne ożywienie w zapotrzebowaniu na wywóz do Królestwa i portów bałtyckich i czarnomorskich. Ceny podniosły się o 1-2 kop. Na stacjach zbliżonych do Mikołajowa i Odesy pastewny jeźmien folwarczny nabywano po 55 — 60 kop., włościański — 52 — 55 kop. w Kijowie folwarczny 58 — 63 kop., włościański 53 — 56 kop. Z jeźmieniem browarnym state i bez ożywienia. Produkt folwarczny w dobrym gatunku 84 — 87 kop., gorszy 80 — 84 kop. Z prosem spokojnie, obroty niewielkie, ceny nieustalone. Na stacjach gatunki folwarczne 53 — 57 kop., włościańskie 49 — 53 kop. w Kijowie folwarczne — 57-62 kop., włościańskie do 56 kop. Z hreczką spokojnie, zapotrzebowanie miejscowe na potrzeby bieżące, ceny state; na stacjach kolei Pol.-Zach. hreczka w niewielkich ilościach po 58-61 kop., w Kijowie 60-64 kop.

Zasolą spokojnie; zapasy u producentów widocznie na wyczerpaniu, gdyż ceny zdradzają tendencję zwyżkowie; pszczyca po 1 rb. 40 kop. — 2 rb. 10 kop. za pud. Nieco szalsze usposobienie z kukurydzą pastewną; więcej suche gatunki w okręgu podolskim notowano po 53 — 56 kop., było zapotrzebowanie na Odesę, lecz tranzakcyi mało. Usposobienie z grochami nierówne; w zapotrzebowaniu gatunki nasienne po cenach średnich a nawet wysoki; gatunki zaś targowe bez popytu i płacone są nisko, zielony rychlik po 1 rb. 80 k. — 2 rb. 10 kop. za gatunki nasienne, przyszyły rychlik około 1 rb. 25 kop., zwykły drobny groch pastewny po 78-85 kop. Na rynku mącznym spokojnie, lecz usposobienie stosunkowo state. Ceny hurtowe w Kijowie: mąka pszeniczna 30 — 38 rb. 75 kop. — 9 rb. (za 5 pud. i gat. — 8 rb. 25 kop., żytnia 2 gat. — 5 rb. 25 kop. — 5 rb. 65 kop., 3 gat. — 4 rb. — 4 rb. 40 kop. Z otrębami lepiej, zapotrzebowanie zwiększone; otręby pszeniczne grube 41 — 44 kop., drobne 37-39 kop., otręby żytnie 40-42 kop. pud. Z krupami hreczaniemi bez zmian. Bob konski na stacjach około 75 kop.

Kijowska giełda mięsna. W ciągu ubiegłego tygodnia na rynek kijowski dostawiono: 268 wołów, 728 krów, 42 jałówki i 1768 wieprzów. Ubito: 272 woły, 609 krów, 41 jałówek, 1752 wieprzów. Cena wołu 00 — 140 rb.; krowy 55 — 115 rb.; jałówki 50 — 65 rb.; cena puda mięsa wołowego 5 rb. 60-6 rb.; krowiego 5 rb. 20 kop. — 5 rb. 60 kop.; wieprzowego 6 rb. 10 — 6 rb. 40 kop. Przeciętna waga wołu 115 pudów, krowy 100 pudów, jałówek 7 pudów, wieprza 5 pudów, jałówek 40 lb.; wieprze po 6 rb. 25 kop. za pud żywej wagi. Ceny miejscowe. Materjały budowlane. Cegła czerwona za tysiąc 24 1/2 — 25 rb. Cegła biała 25 1/2 — 26 rb. Cegła miedzyska 5 1/2 — 6 rb. Cement pud 54 — 62 kop. Wapno 22 — 35 kop. Kreda 12 — 30 kop. Węgiel i antracyt. Cena hurtowa: Węgiel pud 22 — 24 kop. Antracyt 23 — 25 kop. Cena detaliczna: Węgiel pud 28 — 33 kop. Antracyt pud 30 — 35 kop. Spirytus: Zbożowy za 40% — 80 1/2 k. Rektyfikowany za 40% — 93 kop. Worek: lutowe do cukru pud 9 rb. 40 kop.; takie do mąki pud 10 rb. Drzewo: brzożowe za sążen 26 — 28 rb.; olchowe — 25 — 26 rb.; sosnowe sążen — 22 rb. Produkty naftowe. Nafta pud 1 rb. 50 — 1 rb. 60 kop. Benzyna pud 4 rb. 60 kop. Oleonaf 1 rb. 75 — 1 rb. 80 kop. Ropa naftowa — 60 — 65 kopejek.

Z giełdy cukrowej.

Na rynku kijowskim usposobienie z rafinadą panowało spokojne lecz state, perskimi i fińskimi świadectwami spokojne. Cena rafinady w głowach 4 rb. 85 kop., rafinady rabanej 5 rb. 10 kop.; świadectwa perskie 40 kop., prawa fińskie — 02 kop. Komisja notowań przy giełdzie kijowskiej w ciągu tygodnia zanotowała następujące transakcye: Cukier produkcyi białej: 1) 20,700 pudów, stacja Żalno, po 3 rb. 99 kop., natychmiast właściciele cukrowni — spekulantowi; 2) 50,400 pudów, stacja Nosowka, po 4 rb. 05 kop., na luty (właściciel cukrowni — bankowit); 3) 25,000 pud., stacja Worożba, po 4 rb. 7 1/2 k., na styczeń — marzec (kijowski bank prywatny — właściciele cukrowni); 4) 30,000 pudów, stacja Putiwl, po 4 rb. 7 1/2 kop., na styczeń — luty (Moskiewska filia banku handl.-przemysł. — T-wa kursko-charkowskemu); 5) 7,000 pud., stacja Bobrowice, natychmiast, po 4 rb. 04 kop. (T-wo Wogau i Komp. — A. Mirkinow); 6) 18,000 pudów, stacja Nosowka, po 4 rb. 05 kop., natychmiast (T-wo Nosowko-Kazaryńskie — A. Mirkinow).

Zegary mówiące.

Mechanizmy zegarowe przechodziły w ciągu wieków najrozmaitsze koleje. Łączono je z różnymi aparatami, czy to z wielkimi dzwonami, jak przy zegarach wieżowych, czy z grającymi pozytywkami, które brzękiem menueta lub innej melodyi oznaczaly okresy czasu, czy z figurami automatycznymi, wykonującymi w pewnym czasie pewne poruszenia. Zamieniano wskazówki na wyskakujące cyfry, oświetlano tarcze, łączono prądem elektrycznym szereg zegarów w jeden łańcuch, aby zapewnić dokładność oznaczania czasu. Wiele z tych mechanizmów i przyrządów przeszło już do historii, odczonne okazy zdobią muzea lub zbiory amatorów, inne utrzymały się i do dziś dnia pozostają w praktycznem użyciu. A poza tem powstają ciągle nowe mechanizmy mniej lub więcej interesujące.

Jedną z nowości takich, bardzo oryginalnych i mogących znaleźć praktyczne zastosowanie, jest zegar przemawiający ludzkim głosem. Nie, jak stara zegarowa kukulka, lecz głosnemi, wyraźnemi słowami. Mówiący zegar nie różni się wcale zewnętrznym wyglądem od zwykłego zegara ze wskazówkami, przesuwającymi się normalnie; w chwilkach między kwadransami nie zwróci też zegar niczyjej uwagi. Dopiero, gdy wskazówka stanie na godzinie, czy półgodzinie, czy kwadransie, zegar odzywa się nagle donośnym głosem: „dwunasta!”, „dwunasta piętnastą!”, „pół do pierwszego!” i t. d. Mechanizm zegara jest mianowicie połączony z silną elastyczną wstążką, służącą za błonę fonograficzną aparatowi mówiącemu, ukrytemu wewnątrz skrzynki. Wypowiadanie godzin zapisuje się zwykłą metodą fonograficzną na płycie miedzianej, a następnie znaki reprodukuje się na błonie.

Wskazówki zegara pozostają w ścisłym związku z aparatem mówiącym, głos wydobyla się z lejka, umieszczonego poza otworem na szczycie zegara. Nieprawidłowe działanie, lub różnice między czasem wskazywanym a wymawianym są absolutnie wykluczone, ponieważ błonka obraca się za pośrednictwem mechanizmu zegarowego, równomiernie z wskazówkami. Po wypowiedzeniu wszystkich godzin, błonka nastawia się automatycznie, w razie jakichś nieprawidłowości w jej ruchu, zegar staje. Błonka jest poprostu niezszczałna, wobec czego mówiący zegar nie wymaga częstszej naprawy, aniżeli zwyčajny.

ROZMAITOSCI.

W ostatniej chwili. W Bourges, we Francji zmarła w tych dniach staruszka 84-letnia, wdowa Papetowa. Lekarz stwierdził zgon, włożono więc zwłoki do trumny, ponieważ jednak miały być przewidzione do grobu rodzinnego do Paryża, ustalano zatem drugą trumnę, cynkową. Narazie trumna ta była gotowa. I właśnie blacharz miał nalożyć wieko, aby je zalutować, gdy nagle pozorne zmarła zaczęła dawać znaki życia, a nawet mówić. Co przed jej przemieszczeniem ją do drugiego pokoju na 102ko, gdzie wkrótce przyszła zupełnie do siebie. Gdyby jednak uknęła się tylko o minutę później, już wieko trumny byłoby zamknięte nad nią na zawsze. Fakt ten wywołał znów w całej Francji ożywioną wymianę zdań na lekko-miślnością lekarzy, wystawiających świadectwa śmierci bez sprawdzenia jej dokładnego.

REDAKTORZY I WYDAWCY TOMASZ MICHAŁOWSKI ANTONI CZERWINSKI.

